

Corts valencianes: balanç de dos anys

Les Corts valencianes fan dos anys. És una oportunitat clara, doncs, de fer-ne un balanç. Balanç que si, d'una banda, presenta alguns encerts evidents, de l'altra, mostra una imatge general sense força i amb molts buits.

Adolf BELTRAN

Quan es constituïren solemnement el 7 de juny de 1983, les Corts valencianes podien apuntar en els seus orígens un dels més tempestuosos i decebedors processos d'accés a l'autonomia política de tot l'estat. En un país caracteritzat per una prostració cívica secular, amb una reivindicació nacional de forta influència en l'oposició democràtica al franquisme i sobre unes expectatives populars esclatants i extenses, les traumàtiques contradiccions de la transició política s'havien saldat —mitjançant l'exercici indiscriminat del consens— amb un text estatutari relativament generós, en comparació amb la mitjana dels estatuts de les comunitats autònomes d'Espanya, i molt inferior, en sobirania i capacitat d'autogovern polític, als de Catalunya, Euskadi, Galícia i Andalusia.

No hi havia entusiasme al carrer aquell 7 de juny. Només una molt tèbia curiositat per part dels sectors més atents a la realitat política i un seguiment ampli per part dels mitjans de comunicació. Els valencians s'havien mostrat abrumadorament favorables al PSOE en les eleccions autonòmiques de feia un mes. I el protocol d'obertura de les noves Corts (després de tres segles d'haver estat liquida-

La constitució de les Corts valencianes al Palau de la Generalitat

des en la forma històrica) tenia un no-sé-què de desencantada artificialitat, un cert regust de desemparat oficialisme.

L'inici del camí

El discurs del president, Antoni Garcia Miralles, reflectia d'alguna manera totes aquestes circumstàncies. A trossos en valencià i a trossos en castellà, practicant un bilingüisme alternatiu, emblemàtic i incoherent, havia recordat la tradició històrica, les manifestacions de masses de l'any 77 i, fins i tot, «l'es-

forç d'aquells homes i aquelles dones que han lluitat en èpoques més difícils per la recuperació de les llibertats de la nostra nacionalitat valenciana...»

Garcia Miralles, un dels homes forts dels PSPV-PSOE, havia estat elegit amb el vot favorable dels 51 parlamentaris socialistes i dels 6 del PCPV-PCE, i amb el vot contrari dels 32 parlamentaris de la dreta (AP-PDP-UL-UV). La Mesa de les corts quedava constituïda per ell, per un vice-president primer i un vice-president segon de Castelló, Juan Callao Cap-

devila (PSOE) i José Tovar Vicente (Coalició Popular) respectivament, per un secretari primer de València, Juli Millet España (PSOE) i un secretari segon de Monòver, Rafael Maluenda (Coalició Popular).

La còmoda majoria socialista feia preveure una estabilitat difícil de somoure i la més absoluta coordinació de les Corts amb el govern valencià i el seu estil de subsidiarietat i de vocació de delegació governamental bis. Per si de cas, o seguint un costum que explica part de la seua capacitat de supervivència

Lectures instructives...

política, el president de la Generalitat, Joan Lerma, s'havia preocupat de comptar amb un home seu en la Mesa de les Corts: Juli Millet.

Resultats poc brillants

En dos anys, s'ha posat en marxa la institució a un ritme marcat per la mediocritat, certa improvisació i un desenvolupament legis-

latiu de l'Estatut parcial, lent i relativament arbitrari. Vint-i-tantes lleis, una cinquantena de resolucions, mocions o proposicions no de llei, la creació d'algunes comissions de seguiment o de control parlamentari, un debat sobre política general i alguns centenars d'interpel·lacions, preguntes o formulacions al Consell, una festa social de commemora-

ció del primer aniversari... són les inhòspites dades d'un balanç provisional.

L'Estatut d'Autonomia dota les Corts valencianes, bàsicament, d'una funció legislativa i d'una funció de control sobre el govern valencià i l'administració autonòmica. La primera es plasma en lleis i la segona dona peu a mocions, interpel·lacions i preguntes de tota mena. La promoció de proposicions de llei al Congrés dels Diputats i l'aprovació de convenis i relacions entre el País Valencià i l'estat, com també la possibilitat de presentar recursos davant el Tribunal Constitucional, completen les seues tasques.

Pel que fa al treball legislatiu, la valoració global no pot ser molt àmplia. No és que les Corts valencianes s'hi hagen repenjat, però altres parlaments han estat més eficaços i agosarats. I, en el panorama de textos aprovats, compta amb un percentatge massa alt de lleis paralitzades en aplicació i d'eleccions pendents d'acord entre els grups parlamentaris.

Què s'hi ha fet

Destaca, en primer lloc, el bloc de les iniciatives de tipus econòmic: algunes d'obligada promulgació, com les lleis de pressupostos de la Generalitat corresponents als anys 1983, 1984 i 1985. En conjunt, els tres textos han resultat bons tècnicament. S'hi ha aplicat un sistema de pressupost per programes, conegut de fa temps en països més civilitzats, però que fa molt poc que s'aplica a l'elaboració dels pressupostos a l'Estat espanyol. La tècnica consisteix en una adequació de les disponibilitats econòmiques i materials en relació a un programa polític específic per funcions i objectius.

De caràcter instrumental poden ser qualificades les lleis de Bases de Taxes i d'Hisenda Pública de la Generalitat. D'altra banda, la llei referida a tributació sobre jocs d'atzar té una importància sectorial, i les normes sobre crèdits extraordinaris per les gelades de 1985 i de finançament del Consell Assessor de RTVE en la Comunitat

EMPAR FERRER I LLUIS FORNÉS
**THANATOS
MY LOVE**

DE LOUIS RENOFIS
AMB UNA OBERTURA DE RENE DE OBALDIA
ESCENOGRAFIA: MANUEL ZURIAGA I JOSEP SIMON
DIRECCIÓ: VICENT GENOVÉS

Funcions especials per a socis d'Acció Cultural del País Valencià, dies 31 de maig i 7 de juny a les 19 hores, descompte 50%. Descompte especial per a centres d'ensenyament mitjà.
Interessats, telefoneu de 10,30 a 14 al 3323719

DEL 29 DE MAIG AL 9 DE JUNY

Valenciana són adaptacions dels pressupostos i els mecanismes legals, en el primer cas, de canalització d'ajudes provinents fonamentalment de l'Iryda.

Sens dubte, la llei més transcendent i d'una major incidència potencial dins l'apartat econòmic, i potser en tot el conjunt legislatiu fins ara, és la del Pro-

definitiva de l'Estat de les autonomies. El treball de l'equip de la conselleria d'Economia i Hisenda, que dirigeix Antoni Birlanga, i que s'ha plasmat en tot aquest conjunt de projectes de llei, ha de ser reconegut com un dels aspectes més consistents en la política del govern valencià.

lleis sobre dos sectors importants de l'economia valenciana: la Llei d'Ordenació de l'Artesania i la de Creació de l'Institut de la Mitjana i Petita Indústria (Impiva). Si de la primera és difícil fer un seguiment de resultats, la segona ha fet possible un organisme autònom, dependent de la Generalitat, bastant actiu i

ca i la lluita per l'idioma, aprovada amb l'abstenció de la dreta, sense vots en contra, i que a hores d'ara ha trobat una aplicació extensa en l'ensenyament del valencià a l'escola, poca incidència en l'ensenyament en valencià i una molta precària, quasi nul·la, efectivitat en la normalització de l'ús públic del català.

Uns quants errors

Si aquest bloc de lleis ha tingut una sort més o menys encertada, més o menys discutible, hi ha cinc actuacions de les Corts valencianes, si més no, que han fracassat estrepitosament, resulten del tot rebutjables o es troben en un atzucac de difícil eixida. L'anomenada Llei de Coordinació de Diputacions, per exemple, aprovada amb pressa només iniciada la legislatura, té un recurs presentat per la Coalició Popular davant el Tribunal Constitucional.

La Llei de Creació de la Radiotelevisió Valenciana, la qual topa frontalment amb els criteris del govern de Madrid, contraris a la creació d'una televisió autònoma al País Valencià, va ser aprovada i no es desenvolupa. La del Síndic de Greuges, una altra de les institucions bàsiques de la Generalitat, no arribà a nàixer. Tot i que comunistes i populars en presentaren proposicions, i malgrat els intents de consens, acabà per anar-se'n en orris. D'altra banda, el Consell Assessor de RTVE en la comunitat autònoma no ha arribat realment a exercir el seu hipotètic paper de control i consulta, i encara no hi ha delegat de l'ens al país i, menys encara, programació específica pel segon canal. I la coneguda com a Llei de Símbols, aprovada amb l'aquiescèn-

El banc del govern valencià

Jordi Vicens

grama Econòmic Valencià (PEV), presentada a l'octubre de 1984 i aprovada dos mesos després. Exigí negociacions i generà intents de consens que no arribaren a quallar del tot. Es tracta d'un programa a tres anys, que, teòricament, té resposta a quasi tots els problemes del ciutadà valencià (llevat dels de Sanitat i alguns altres corresponents a les conselleries més caòtiques i amb una menor empena política i programàtica).

En el fons, tota aquesta legislació econòmica depèn d'una definitiva configuració del sistema de finançament autònom, veritable punt clau a resoldre pròximament en l'estructuració

Les lleis de tramitació d'urgència i de compareixença en juí de la Generalitat tenen un caràcter procedimental i de funcionament. Per contra, les Corts valencianes només han aprovat dos textos legals que afecten el desenvolupament institucional de l'estatut. Es tracta de la Llei de Govern Valencià, aprovada al gener de 1984 i que regula l'estructura i el funcionament del govern de la Generalitat, i de la de Sindicatura de Comptes, aprovada fa ben just un mes i que espera l'acord entre els grups parlamentaris (que sembla difícil) per al nomenament del Síndic.

En el capítol d'indústria i comerç destaquen dues

homologable a altres organismes existents en altres llocs, com ara Catalunya. La Llei de Cooperatives, de recent aprovació, és l'últim text d'aquest grup.

En l'apartat de cultura i educació, les Corts valencianes han aprovat recentment dues lleis d'àmbit universitari: la de Consells Socials i la de Coordinació Interuniversitària. La més significativa de tots els textos d'aquesta mitja legislatura ha estat, possiblement, la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, justificada per la necessitat d'una acció institucional de normalització lingüística. Criticada per insuficient i ambigua des dels àmbits de la sociolingüísti-

cia feliç de la Coalició Popular, constitueix un dels més vergonyosos exemples de la dimissió socialista de les posicions que havia mantingut l'esquerra en aquests temes.

Què hi falta

Amb tot, per poder fer-nos una idea cabdal del nivell legislatiu i la importància del treball de les Corts valencianes, hauríem de fer un ràpid viatge a allò que no s'ha fet. De desenvolupament estatutari, i amb referència a institucions bàsiques de la Generalitat, falten lleis com les del Tribunal Superior de Justícia València, el Síndic de Greuges, el Consell de Cultura, el Consell Econòmic-social... D'una repercussió i una

Les sessions, de vegades, són avorrides

/ Jordi Vicent

necessitat fonamental per al País Valencià serien les lleis d'Ordenació del Territori i d'Aigües, com també la referent a la iniciativa popular i la Llei Electoral

Valenciana. Per no parlar de temes com la protecció del medi ambient, la policia autònoma o la premsa i els mitjans de comunicació.

Un repàs per damunt d'aquesta llista ens faria veure com moltes d'aquestes lleis que falten tenen relació amb textos que estan en discussió al Parlament espanyol o hi són pendents (Llei del Poder Judicial, Llei electoral, Llei d'Aigües...). Sembla que les Corts valencianes n'esperen la promulgació per acoblar-s'hi. Aquest és un sistema que altres comunitats autònomes no han seguit, i han legislat dins el marc de les seues possibilitats sense esperar la iniciativa parlamentària de l'estat central. Les Corts valencianes hi han coincidit, en això, amb l'obediència i el rigorós seguidisme que el govern valencià practica en relació al de Madrid. Les coses van així i, de moment, no donen per a més.

EL TRICICLE

EXIT

(EIXIDA)

TEATRE - cine OLYMPIA'

HORARI FUNCIONS

DIMENCRES	5	22 45
DIJOUIS	8	19,30
DIVENDRES	7	19,15 22 45
DISSABTE	8	19,15 22 45
DIUMENGE	9	19,30

■ cada divendres funció 19,15 · preus reduïts 400 ptes.

«És un dels espectacles més divertits que s'han vist en molt de temps. EXIT és una amena paròdia d'un viatge en avió. Haurà de triomfar en qualsevol lloc del món.»

REVISTA "VARIETY"